

KRAJOWA IZBA URBANISTÓW

ul. Mokotowska 4/6 p. 213a
00-641 Warszawa, tel./fax: (22) 825 01 05

www.izbaurbanistow.pl
e-mail: biuro@izbaurbanistow.pl

Warszawa 14.04.2014 r.

KANCELARIA SENATU
KANCELARIA OGÓLNA

wpl. 14. 04. 2014
KOFEP / 92

Zat. .... Nr. ....

KIU/ 45 /2014

Państwo Senatorowie
Rzeczypospolitej Polskiej

*Komisja Budżetu i Finansów
Publicznych oraz Komisja Gospodarki
Narodowej*

Mając na uwadze najbliższe posiedzenie senackich Komisji Budżetu i Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki Narodowej, na której rozpatrywana będzie przyjęta przez Sejm RP ustawa o ułatwieniu dostępu do niektórych zawodów regulowanych, Polska Izba Urbanistów przesyła na ręce Państwa Senatorów RP propozycje zmian w tej ustawie, mające na uwadze pozostawienie trzech izb zawodów zaufania publicznego, powołanych w 2000 r. jedną ustawą o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.

Samorząd nasz od samego początku prac Komisji Nadzwyczajnej do spraw walki z biurokracją przedstawiał wiele argumentów przemawiających za regulacją polegającą na ułatwieniu dostępności do zawodu a nie deregulacją zawodu urbanisty w Polsce. Po początkowych uzgodnieniach w tym zakresie, w maju 2013 r. zmieniono przyjmowane rozwiązanie co doprowadziło do projektowanej likwidacji tego zawodu w Polsce.

Biorąc pod uwagę fakt, że żadne z przedstawianych przez nas argumentów nie były wzięte pod uwagę, zwracamy się do Państwa Senatorów o zapoznanie się z jednym z bardzo wielu materiałów, które przedstawialiśmy Komisji Nadzwyczajnej (w załączeniu).

Liczymy na możliwość merytorycznej dyskusji z jednoczesnym przedstawieniem argumentów mogących zmienić stanowisko Rządu RP w przedmiotowej sprawie.

Danuta Strembicka
Sekretarz Krajowej Rady
Polskiej Izby Urbanistów

Propozycje korekt w ustawie o ułatwieniu dostępu do niektórych zawodów regulowanych (druk 611),

Wnosi się o wprowadzenie wymienionych poniżej korekt w ustawie o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (druk Nr 611):

1. *W art. 1 – skreślenie punktu 1;*

2. *W art. 5:*

- 1) skreślenie punktów 1 do 4,
- 2) w punkcie 5 litera c otrzymuje brzmienie:
  - „ c) ust.3 otrzymuje brzmienie:
    - „ *Izby urbanistów zrzeszają osoby, które:*
      - 1) *posiadają uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1989 r. Nr 17, poz. 99, z późn. zm.¹⁾);*
      - 2) *posiadają uprawnienia urbanistyczne na podstawie art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, z późn. zm.²⁾);*
      - 3) *posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2013 r. poz. 932 i 1650 oraz z 2014 r. poz....);*
      - 4) *posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie architektury, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej a także doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie jednorocznej pracy związanej z urbanistyką lub planowaniem przestrzennym;*
      - 5) *posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie innym niż określony w pkt 4, które w obowiązującym programie nauczania realizują zagadnienia związane z urbanistyką lub gospodarką przestrzenną w wymiarze co najmniej 90 godzin, ukończyły studia podyplomowe w zakresie urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, a także posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie dwuletniej pracy związanej z urbanistyką lub planowaniem przestrzennym a także złożyły egzamin ze znajomości przepisów prawnych dotyczących gospodarki przestrzennej oraz praktycznego zastosowania wiedzy w zakresie urbanistyki;*
      - 6) *są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym*

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1989 r. Nr 34, poz. 178 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 87, poz. 505 oraz z 1993 r. Nr 47, poz. 1212.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 i Nr 111, poz. 1279, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 5, poz. 42, Nr 14, poz. 124, Nr 100, poz. 1085, Nr 115, poz. 1229, Nr 154, poz. 1804 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 113, poz. 1984 i Nr 130, poz. 1112.

Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do projektowania zagospodarowania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego w skali lokalnej i regionalnej odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 4 i 5.”

3) Dodaje się lit d) o następującym brzmieniu:

„ d) Uchyła się ust.4

4) Skreślenie punktów 6 do 8 oraz 10 do 13;

5) Pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) w art. 24

a) ust 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) potwierdza wykształcenie i doświadczenie zawodowe osób, o których mowa w art.5 ust.3 pkt 3-5 i przeprowadza egzamin dla osób, o których mowa w art.5 ust.3 pkt 5.”

b) ust 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) przesyła decyzję o nadaniu uprawnień budowlanych do okręgowej rady izby oraz do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;”

6) Pkt 15 pkt b i c otrzymują brzmienie

„ b) w pkt 7) na końcu zdania dodaje się wyrazy: „na podstawie tego przepisu”

„ c) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) podejmuje uchwały potwierdzające kwalifikacje osób, o których mowa w art.5 ust. 3 pkt 6, i zobowiązuje okręgową izbę, wskazaną przez zainteresowaną osobę, do dokonania wpisu na listę członków.”

7) skreślenie punktów 16 do 18;

8) skreślenie punktu 19 a;

9) skreślenie punktów 20 do 24;

3. Skreślenie: art. 6, 8, 13, 16, 17, 20 oraz art. 27 do 30.

KRAJOWA IZBA URBANISTÓW

ul. Mokotowska 4/6 p. 213a
00-641 Warszawa, tel./fax: (22) 825 01 05

www.izbaurbanistow.pl
e-mail: biuro@izbaurbanistow.pl

Warszawa, dnia 8 października 2013 r.

*Pan Adam Szejnfeld
Przewodniczący
Komisji Nadzwyczajnej do spraw
związanych z ograniczaniem biurokracji*

Propozycje korekt w projekcie ustawy deregulacyjnej (druk 1576), zgłaszane przez Krajową Radę Polskiej Izby Urbanistów

Krajowa Rada Polskiej Izby Urbanistów na wszystkich etapach przygotowywania i procedowania projektu ustawy deregulacyjnej zgłaszała swoje stanowisko odnoszące się do zamiaru wykluczenia urbanistów z grupy zawodów regulowanych oraz do likwidacji naszego samorządu zawodowego – Izby Urbanistów.

Argumenty przemawiające za rezygnacją z deregulacji przedstawialiśmy w szczególności w korespondencji kierowanej do:

- *Ministerstwa Sprawiedliwości - Stanowisko Krajowej Izby Urbanistów w sprawie rządowego projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodów finansowych, budowlanych i transportowych (pismo wysłane 12.10.2012 r.)*
- *Ministerstwa Rozwoju Regionalnego - Stanowisko Krajowej Izby Urbanistów w sprawie rządowego projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodów finansowych, budowlanych i transportowych (pismo wysłane 12.10.2012 r.)*

Po przedstawieniu projektu z dnia 13 czerwca 2013 r., który jest przedmiotem obrad Komisji Nadzwyczajnej, Krajowa Izba Urbanistów kierowała pisma do następujących adresatów:

- *Prezes Rady Ministrów Pan Donald Tusk – przekazanie opinii ekspertów dotyczące deregulacji (pismo wysłane 16.07.2013 r.)*
- *Marszałek Sejmu Pani Ewa Kopacz – przekazanie opinii ekspertów dotyczące deregulacji (pismo wysłane 16.07.2013 r.)*
- *Prezes Rządowego Centrum Legislacji Pan Maciej Berek – przekazanie opinii ekspertów dotyczące deregulacji (pismo wysłane 16.07.2013 r.)*
- *Minister Sprawiedliwości Pan Marek Biernacki – przekazanie opinii ekspertów dotyczące deregulacji (pismo wysłane 16.07.2013 r.)*

- *Przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej do ograniczania biurokracji Adam Szejnfeld - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo z dn. 31.07.2013 r.)*
- *Z-ca Przewodniczącego NDR Pan Andrzej Duda - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Z-ca Przewodniczącego NDR Pan Łukasz Gibała - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Z-ca Przewodniczącego NDR Pan Józef Racki - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Z-ca Przewodniczącego NDR Pan Jarosław Żaczek - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Komisja NDR Pan Krzysztof Jurgiel - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Klub Poselski SLD Pan Leszek Miller - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Przewodniczący Klubu Parlamentarnego PIS Pan Mariusz Błaszczak - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Klub Poselski PSL Pan Jan Bury - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Przewodniczący Klubu Parlamentarnego PO Pan Rafał Grupański - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Klub Parlamentarny Solidarna Polska Pan Arkadiusz Mularczyk - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*
- *Szef Klubu Poselskiego RP Pan Janusz Palikot - przekazanie sześciu opinii konstytucjonalistów (pismo wysłane z dn. 07.08.2013 r.)*

Na zagrożenia związane z deregulacją zawodu urbanisty oraz likwidacją izby urbanistów reagowali również przedstawiciele innych organizacji, w tym wspólnotowych, samorządów terytorialnych i uczelni, a także konstytucjoniści, którzy zwracali na to uwagę w następujących dokumentach i opracowaniach:

- *Wystąpienie Grupy B-8 do Premiera Rządu RP Donalda Tuska dotyczące deregulacji zawodu urbanisty, z dnia 22.10.2012 r;*
- *Pismo ECTP-CEU z dnia 26.10.2012 r. wystosowane do Premiera Rządu RP Donalda Tuska dotyczące deregulacji zawodu urbanisty;*
- *Wystąpienie Grupy B-8, z dnia 7 maja 2013 r, do Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Pana Sławomira Nowaka,;*
- *Wystąpienie Grupy B-8, z dnia 7 maja 2013 r, do Ministra Sprawiedliwości Pana Marka Biernackiego;*
- *Kolejne Pismo ECTP-CEU z dnia 7 maja 2013 r. wystosowane do Premiera Rządu RP Donalda Tuska dotyczące kolejnej fazy deregulacji zawodu urbanisty.*
- *Stanowisko Izby Architektów RP z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie projektu likwidacji Polskiej Izby Urbanistów;*
- *Uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 22 czerwca 2013 r. w sprawie projektu ustawy zakładającej likwidację Polskiej Izby Urbanistów;*
- *Stanowisko Łódzkiego Porozumienia Samorządów Zawodowych Zaufania Publicznego z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie deregulacji zawodu urbanisty;*

- *Pismo z dnia 5 lipca 2013 r. wraz z Uchwałą Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa dotyczącą projektu ustawy deregulacyjnej, zakładającej likwidację samorządu zawodowego urbanistów;*
- *Uchwała Prezydium Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 22 lipca 2013r. w sprawie projektu z dnia 13.06.2013 r. ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych;*
- *Stanowisko Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej z dnia 23 lipca 2013r. w sprawie ułatwienia dostępu do wykonania niektórych zawodów regulowanych;*
- *Stanowisko Grupy B-8 z dnia 29 sierpnia 2013 r. dotyczące ustawy deregulacyjnej;*
- *Stanowisko Krajowej Rady Doradców Podatkowych z dnia 3 września 2013r. negatywnie odnoszące się do projektu likwidacji Polskiej Izby Urbanistów;*
- *Uchwała Krajowej Rady Notarialnej z dnia 20 września 2013 r. w sprawie stanowiska Krajowej Rady Notarialnej dotyczącej projektu likwidacji samorządu zawodowego Urbanistów;*
- *Opinia - prof. dr hab. Marek Chmaj;*
- *Opinia - dr hab. Sławomir Patyra;*
- *Opinia - prof. nadzw. dr hab. Andrzej Bisztyga;*
- *Opinia - prof. nadzw. dr hab. Anna Młynarska-Sobaczewska;*
- *Opinia - prof. nadzw. dr hab. Krzysztof Skotnicki;*
- *Opinia - prof. UKSW dr hab. Bogumił Szmulig.*

Środowisko urbanistów przedstawiło swoje stanowisko na wysłuchaniu publicznym zorganizowanym przez Komisję Nadzwyczajną w dniu 24 września 2013 r. Dlatego nie przytaczamy po raz kolejny argumentów przemawiających za odstąpieniem od zmian w zasadach wykonywania naszego zawodu proponowanych w projekcie ustawy deregulacyjnej. Na obecnym etapie prac legislacyjnych Krajowa Rada Polskiej Izby Urbanistów proponuje konkretne zmiany w projekcie ustawy (druku 1576) przedstawione w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego pisma.

Jednocześnie zwracamy uwagę, że częściowa deregulacja zawodu urbanisty przeprowadzona była już w styczniu 2002 r., kiedy weszła w życie ustawa o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów. Polegała ona na rezygnacji z nadawania uprawnień urbanistycznych – wcześniej analogicznych do uprawnień budowlanych. Wprowadzono natomiast obowiązek przynależności projektantów do izby urbanistów.

Do 2002 r. uprawnienia urbanistyczne można było uzyskać po ukończeniu studiów wyższych, odbyciu paruletniej praktyki zawodowej, w trakcie której pod kierunkiem doświadczonego urbanisty należało wykonać co najmniej jedno studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a w niektórych wypadkach – dodatkowo po ukończeniu studiów podyplomowych w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, których program obejmował nie mniej niż 300 godzin. Okres praktyki kończył się zdaniem trudnego egzaminu przeprowadzanego we właściwym ministerstwie. Do końca lat dziewięćdziesiątych urbanistami byli głównie architekci, kształceni na niewielu uczelniach, których ukończenie zapewniało należyłą wiedzę. Uczono tam projektowania jako interdyscyplinarnej sztuki kreowania zagospodarowania w przestrzeni.

Od czasu zniesienia uprawnień urbanistycznych liczba uczelni kształcących planistów przestrzennych gwałtownie rosła i w tym roku akademickim można uczyć się urbanistyki i architektury na 36 uczelniach, a studia na kierunku „gospodarka przestrzenna” oferuje 61 uczelni, czyli łącznie 97 szkół wyższych, w tym uczelnie pedagogiczne, rolnicze i szkoły biznesu. Takie rozproszenie kształcenia i wymagana od adeptów jedynie krótka praktyka zawodowa powodują, że głównym zadaniem Izby Urbanistów jest obecnie organizowanie szkoleń i egzekwowanie obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji urbanistów.

Częściowa deregulacja zawodu urbanisty z 2002 r. przyniosła zauważalne pogorszenie jakości polskiej przestrzeni, mimo że Izba Urbanistów podejmowała w całym okresie swojego funkcjonowania wysiłki na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych urbanistów. Organizowane były liczne szkolenia, warsztaty, kursy, publikowano poradniki itp. Wprowadzono obowiązek uczestniczenia członków Izby w szkoleniach dokumentowanych przyznawanymi punktami za udział w różnych formach doskonalenia zawodowego. Mimo to stwierdzamy, że szerokie otwarcie w 2002 r. naszego zawodu spowodowało, że autorami planów zagospodarowania przestrzennego i innych opracowań urbanistycznych są osoby niedostatecznie przygotowane do wykonywania tego rodzaju prac. I nic dziwnego, skoro w obecnym stanie prawnym wystarczy „posiadanie dyplomu ukończenia studiów wyższych o kierunkach architektura, urbanistyka lub gospodarka przestrzenna, a także doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie dwuletniej pracy związanej z gospodarką przestrzenną, posiadanie dyplomu ukończenia studiów wyższych innych niż w/w, które w obowiązującym programie nauczania realizują zagadnienia związane z architekturą i urbanistyką lub gospodarką przestrzenną w wymiarze co najmniej 90 godzin, uzupełnionych studiami podyplomowymi w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, a także doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie trzyletniej pracy związanej z gospodarką przestrzenną lub posiadanie dyplomu ukończenia studiów wyższych innych niż w/w, uzupełnionych studiami podyplomowymi w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, mają doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie trzyletniej pracy związanej z gospodarką przestrzenną, a także złożyły egzamin ze znajomości przepisów prawnych dotyczących gospodarki przestrzennej oraz praktycznego zastosowania wiedzy w zakresie urbanistyki” – jak stanowi art. 5 ust. 3 ustawy a dnia z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.

Projektowania przestrzeni nie da się nauczyć w ciągu 90 godzin zajęć na uczelniach, których głównym profilem jest rolnictwo, biznes czy pedagogika. Żadna uczelnia nie nauczy negocjacji z władzami i społecznościami lokalnymi – co jest znaczącą częścią wykonywania naszego zawodu i co wymaga praktyki u boku doświadczonego urbanisty.

Krajowa Rada Polskiej Izby Urbanistów stoi na stanowisku, że nie tylko należy zaniechać całkowitej deregulacji zawodu urbanisty, ale należy również przywrócić uprawnienia urbanistyczne nadawane na zasadach podobnych do uprawnień budowlanych. Oczywiście jest bowiem, że większym wyzwaniem jest mądrze i pięknie zaplanować przekształcenia w centrum miasta niż zaprojektować dom jednorodzinny. A gdyby procedowana obecnie ustawa deregulacyjna weszła w życie – w pierwszym przypadku projektantem planu zagospodarowania mógłby być świeżo upieczony absolwent uczelni np. rolniczej lub pedagogicznej, podczas gdy projekt domu musi być powierzony osobie posiadającej stosowne uprawnienia.

Dlatego proponujemy, aby w pierwszej kolejności zaniechać deregulacji naszego zawodu, przyjmując propozycje korekt w projekcie ustawy przedstawione przez Krajową Radę PIU w załącznikach nr 1 i 2.

W drugiej kolejności – dla poprawy jakości przestrzeni miast – uważamy za niezbędne przywrócenie uprawnień urbanistycznych i wprowadzenie odpowiedzialności zawodowej urbanistów, co wymaga zmian w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w ustawie o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów. Ramowe propozycje tych zmian zawierają załączniki nr 3 i 4 do niniejszego pisma.

Krajowa Rada Polskiej Izby Urbanistów niezmiennie deklaruje gotowość uczestniczenia we wszelkich pracach legislacyjnych, mając na uwadze w głównej mierze dbałość o jakość przestrzeni polskich miast oraz wypełnianie swojego obowiązku określonego w art. 8 ustawy o samorządach ..., tzn. *opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury, budownictwa lub zagospodarowania przestrzennego*.

Z poważaniem

Jacek Sztechman
Prezes Krajowej Rady
Polskiej Izby Urbanistów

Załączniki:

Nr 1 – Propozycje korekt w projekcie ustawy deregulacyjnej (druk 1576), zgłaszane przez Krajową Radę Polskiej Izby Urbanistów

Nr 2 – Proponowane korekty – zgłaszane przez Krajową Radę Polskiej Izby Urbanistów – przedstawione na tle wyciągu z projektu ustawy deregulacyjnej (druk 1576)

Nr 3 – Propozycje zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z późn. zm.)

Nr 4 – Propozycje zmian w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2003 r., poz. 932)